

Postzegelnieuws

Typisch Nederlands – zeilen

PostNL

Marketing

9 mei 2022

SAMENVATTING

Uitgifte: **Typisch Nederlands – zeilen**

Uitgiftedatum: 9 mei 2022

Verschijningsvorm: vel met 6 postzegels in 6 gelijke ontwerpen

Artikelnummer: 420561

Ontwerp: Claire Bedon en Edwin van Praet (Total Design), Amsterdam

UITGIFTE

PostNL brengt op 9 mei 2022 het postzegelvel **Typisch Nederlands – zeilen** uit. De uitgifte is de 4e van dit jaar in de serie Typisch Nederlands. De meerjarige serie is in 2022 gewijd aan 5 sporten waarin Nederlanders uitblinken. Op de 6 gelijke postzegels staat de waarde aanduiding 1 voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland. Het ontwerp van **Typisch Nederlands – zeilen** is van de hand van grafisch ontwerper Claire Bedon en creative director Edwin van Praet van Total Design uit Amsterdam. In de serie verschenen eerder dit jaar postzegels over schaatsen (3 januari), hockey (21 maart) en wielrennen (4 april). Op 15 augustus rondt PostNL de serie postzegels af met voetbal als onderwerp.

ONDERWERP

Leven met het water, strijden tegen het water, gebruikmaken van het water – dat karakteriseert ons Nederlanders misschien wel het beste. Het is daarom niet verwonderlijk dat Nederland internationaal toonaangevend is als het gaat om sporten die met water te maken hebben. Van zwemmen en waterpolo tot windsurfen, kitesurfen en zeilen. Bij het Koninklijk Nederlands Watersport Verbond (kortweg Watersportverbond) zijn meer dan 400 watersportverenigingen aangesloten met meer dan 80.000 leden. Dit verbond heeft een lange geschiedenis achter de rug en werd in 1890 opgericht onder de naam Verbonden Zeilverenigingen van Nederland en België. Het Watersportverbond behartigt de belangen van de jeugd- en belofteteams tot en met de topsporters van TeamNL Zeilen. Ook is het verbond verantwoordelijk voor de registratie van de meer dan 100 nationale, internationale, olympische en paralympische wedstrijdklassen.

Nederlanders behoren tot de absolute wereldtop bij het zeilen en windsurfen. Marit Bouwmeester (Laser Radial), Dorian van Rijsselberghe, Kiran Badloe en Lilian de Geus (RS:X), Lobke Berkhout (470), Annemiek Bekkering en Annette Duetz (49er FX) werden in hun klasse al minimaal 1 keer wereldkampioen. De meest recente successen werden behaald bij de wereldkampioenschappen eind 2021 in Oman, met gouden medailles voor Odile van Aanholt/Elise de Ruijter (49er FX) en Bart Lambriex/Floris van de Werken (49er). Ook op de Olympische Spelen zijn door Nederlanders veel gouden medailles behaald, zowel vroeger als nu. Van Joop Carp, Berend Carp en Piet Wernink (6,5-meterklasse, Antwerpen 1920) en Daan Kagchelland, olympiajollen, Berlijn 1936) tot Stephan van den Berg (windsurfen, Los Angeles 1984), Dorian van Rijsselberghe (RS:X, Londen 2012, Rio de Janeiro 2016), Marit Bouwmeester (Laser Radial, Rio de Janeiro 2016) en Kiran Badloe (RS: X, Tokio 2020).

ONTWERP

Op de postzegels van het postzegelvel **Typisch Nederlands – zeilen** staat een illustratie van een wedstrijdzeiler die op zijn zeilboot buitenboord hangt aan een trapeze. Op de onderste helft van de postzegel zijn in de achtergrond 3 golvende lijnen te zien, als

symbool voor het water waarop wedstrijdzeilers hun sport beoefenen. Onderaan elke postzegel staat een witte strook met daarin de sorteerhaak, het jaartal 2022, de landsaanduiding Nederland en de waardeanduiding 1. In deze strook loopt de kiel van de zeilboot een stukje door. Linksboven gebeurt hetzelfde met de top van het zeil en van het touwwerk. Bovenaan iedere postzegel staat het beeldmerk van de serie Typisch Nederlands, met links en rechts een gevouwen Nederlandse wimpel. Op de velrand links wordt de illustratie herhaald, maar dan uitvergroet. Op de tabs rechts loopt de dominante kleur **oranje** door. Op de bovenste velrand is opnieuw het logo van Typisch Nederlands afgebeeld, op de onderste velrand staat een korte toelichtende tekst.

TYPOGRAFIE

Voor de tekst op de postzegels en op het postzegelvel zijn de letters Nexa Thin en Nexa Rust (Svet Simov, Fontfabric, 2012) gebruikt.

ONTWERPER

De postzegels voor 2022 uit de meerjarige serie Typisch Nederlands zijn opnieuw ontworpen door Total Design uit Amsterdam. Aan de ontwerpfase ging weer een uitgebreid onderzoek vooraf, dit keer naar typisch Nederlandse sporten.

Oud-Hollands versus populair

“We hebben naar 2 soorten sporten gekeken”, zegt Edwin van Praet, creative director bij Total Design. “Enerzijds oud-Hollandse sporten, vaak verbonden aan een bepaalde regio. Denk aan klootschieten, beugelen, kaatsen of fierljeppen. Anderzijds sporten met een grote aantrekkingskracht op het Nederlandse publiek. Sporten die verbonden zijn met onze cultuur, met water en met veel beoefenaars: voetbal, hockey, paardrijden, zwemmen, korfbal, zeilen, golf, enzovoort. Vaak zijn het sporten waar wij Nederlanders goed in zijn, waar we internationaal aan de top staan. Op basis van die eerste selectie hebben we moodboards gemaakt, een verzameling foto’s en afbeeldingen om de sfeer te bepalen. Vervolgens zijn we gaan schetsen.”

Sportcultuur

Claire Bedon is grafisch ontwerper bij Total Design en heeft samen met Van Praet de postzegels van 2022 voor de serie Typisch Nederlands ontworpen. Voor Bedon, een geboren en getogen Française, was de kennismaking met de Nederlandse sporten een openbaring. Ze is onder de indruk van hoe belangrijk sport in de Nederlandse samenleving is. “Er zijn hier heel veel mensen die sporten. In dit land heerst een echte sportcultuur. Dat is echt een groot verschil met Frankrijk. Nederlanders bewegen meer, leven gezonder, zijn zich bewuster van de rol die voeding speelt en van het belang van duurzaamheid.” Met het onderwerp van deze uitgifte – de zeilsport – heeft Bedon zelf geen ervaring, maar haar collega Van Praet wel. “Begin jaren 80 werd Stephan van den Berg 3 keer achter elkaar wereldkampioen windsurfen. Dat inspireerde mij en ik kocht samen met mijn broer een windsurfplank. Ik was nog erg jong, het lukte me in het begin nauwelijks om op de plank te blijven staan. Maar ik leerde snel.”

Stijlen

Bedon maakte schetsen in allerlei ontwerpstijlen: fotografisch, grafisch, illustratief en combinaties ervan. “We hebben bijvoorbeeld sporters geportretteerd, herkenbaar en onherkenbaar. Met de focus op de dynamiek wanneer sporters hun lichaam draaien om de inspanning te leveren. Verder keken we naar wat er gebeurt als je de hoofdrol geeft aan de objecten die een sport kenmerken: de bal, de stick, de boot of bijvoorbeeld de fiets. Ook zijn schetsen gemaakt waarin de lijnen op sportvelden als symbool dienen om snel de sport te kunnen herkennen. Tijdens onze presentatie reageerde PostNL

enthousiast op het lijnenspel, in combinatie met een illustratieve aanpak van de sporters. Samen hebben we vervolgens de keuze gemaakt van 5 populaire sporten waarin Nederlanders excelleren, ook internationaal: schaatsen, hockey, wielrennen, zeilen en voetbal.”

Diversiteit

De sfeer van de postzegels **Typisch Nederlands – zeilen** wordt bepaald door de kleur oranje in de achtergrond, met als contrastkleuren blauw (zeilboot), rood (broek, haar), geel (zeil, shirt), grijs (gezicht, armen en handen) en zwart (mast, touwwerk, trapezevest). Van Praet: “De kleuren van de Nederlandse vlag keren in alle 5 de uitgiften van dit jaar terug. In de juiste volgorde: eerst rood, dan wit, dan blauw en tot slot 2 soorten oranje. Diversiteit was een belangrijk uitgangspunt. Zo gebruiken we rood, wit, blauw en oranje voor de huidskleur, geen roze of bruin. Er zijn in de serie 2 vrouwelijke sporters, 2 mannelijke, onder wie deze wedstrijdzeiler, en 1 neutraal.”

Natuurlijke schaduwen

In de uitwerking van de wedstrijdzeiler is veel aandacht besteed aan de typische beweging die deze sport kenmerkt. “We hebben gaandeweg steeds meer ‘power’ in die beweging gebracht”, aldus Bedon. “Als inspiratie zijn actiefoto’s gebruikt van sportfotografen. Daarbij kijk je naar de dynamiek van het lichaam, de kracht die het uitstraalt, de balans tijdens de inspanning. Op de oorspronkelijke foto stond nog een zeiler. Die hebben we weggelaten omdat we de focus echt op één persoon willen richten, net als op de andere postzegels uit de serie dit jaar. Het gaat hier niet om het realisme, maar om het meebeleven van de actie. Over de basiscompositie waren we het snel eens. Daarna hebben we eindeloos gevarieerd met de kleuren, met de details en vooral ook met de verhouding tussen zeilboot en wedstrijdzeiler. We hebben de wedstrijdzeiler iets groter gemaakt omdat anders de zeilboot zou domineren. Met hetzelfde doel hebben we het zeil linksboven uit het beeldvlak laten verdwijnen, net als de kiel van de boot dat onderin doet. De golvende lijnen in de achtergrond verwijzen naar het maritieme karakter van de sport. Door die lijnen ontstaat ook meer diepte in de illustratie. Hetzelfde effect is bereikt door de smalle witte lijn in de boeg van de boot en door de schaduwen in de kleding, in het zeil, maar ook in het gezicht en de armen en benen van de wedstrijdzeiler. Natuurlijke schaduwen waardoor de hele illustratie geloofwaardig wordt en je duidelijk merkt waar het licht vandaan komt.”

Details weglaten

Het toevoegen van schaduwen ging gepaard met het weglaten van overbodige details. “We wilden de illustratie zo minimalistisch mogelijk maken”, zegt Van Praet. “De essentie zit in de dynamiek en beweging. De zeiler heeft een krachtig gezicht maar verder geen herkenbare trekken, om te voorkomen dat je een relatie legt met een bepaalde kampioen. Verder zijn veel details weggelaten die je normaal op een zeilboot als deze aantreft. Zo zie je maar een paar lijnen die naar de top van de mast lopen. Ook van het trapezevest is alleen de essentie weergegeven. De positie van de zeiler is goed getroffen. De boot maakt vaart, maar is nog niet op topsnelheid. Want dan zouden zijn benen niet gebogen, maar gestrekt zijn. Je ziet ook de rechterknie heel subtiel uitsteken. Dat maakt de houding geloofwaardig.”

Kleuren

Voor de postzegels **Typisch Nederlands – zeilen** is hetzelfde kleurenpalet gebruikt als op de andere uitgiften uit de serie. Een opvallende keuze is het blauw voor de zeilboot,

terwijl de meeste boten wit zijn. Bedon: “We kozen voor blauw omdat we een donkere kleur nodig hadden als contrast voor de golvende lijnen in de achtergrond. Zoals bij alle ontwerpen dit jaar is het een illustratieve weergave van de essentie van deze sport. We hebben vooral geprobeerd om het gevoel over te brengen dat de zeilsport oproept. Daarom is veel aandacht besteed aan de mate waarin de zeilboot uit het water oprijst om de snelheid en dynamiek van de sport te benadrukken. Aan de schouders en armen van de wedstrijdzeiler zie je wat voor kracht hij uitstraalt. Alle spieren zijn gespannen om de boot op de gewenste positie te brengen en daar te houden. Het is een combinatie van kracht en balans. Met als subtiel detail het plukje haar dat eigenwijs omhoog steekt.”

Betrokken bij de actie

Opvallend in het ontwerp is dat de onderkant van de zeilboot een klein stukje uit het beeldvlak steekt en overloopt naar de witte strook onderaan de postzegel. Hetzelfde geldt voor het zeil bovenaan. “Het zijn maar kleine details”, besluit Van Praet, “maar het versterkt de indruk dat de wedstrijdzeiler op ons af vaart. Je bent betrokken bij de actie, je bevindt je als het ware ook op het water en je ziet de boot op je af komen.”

Over de ontwerpers

Claire Bedon (Parijs, 1993) studeerde journalistiek aan de IICP in Parijs, gevolgd door fotografie, art direction en grafisch ontwerpen aan de École de Condé, ook in Parijs. Na haar afstuderen was zij als grafisch ontwerper actief voor uiteenlopende bureaus en opdrachtgevers, tot zij in 2020 aan de slag ging bij Total Design. Daar maakt zij nu deel uit van het International Branding Team. Namens Total Design is zij curator voor LogoArchive, het account op Instagram met de collectie van alle belangrijke Nederlandse logo's.

Edwin van Praet (Breda, 1971) studeerde grafisch en typografisch ontwerpen aan de Akademie voor Kunst en Vormgeving St.Joost in Breda. Na zijn afstuderen werkte hij 7 jaar als grafisch ontwerper voor Tel Design in Den Haag. In 2003 trad hij in dienst bij Total Identity/Total Design, eerst als senior designer en inmiddels als creative director. Van Praet maakt deel uit van het Branding Team bij Total Design. Voor zijn werken heeft hij vele prijzen gewonnen, in zowel nationale als internationale ontwerpcompetities. Eerder ontwierp Van Praet de postzegels 100 jaar luchtvaart (2019) en de postzegels uit de serie Typisch Nederlands over Nederlandse gerechten (2020) en over de woningtypen en gevels die kenmerkend voor ons land zijn (2021).

Over het bureau

Total Design is niet alleen een naam, het beschrijft ook wat het bureau doet. De naam Total Design staat voor een integrale aanpak, die voor ieder project tot resultaatgerichte, verrassende en iconische oplossingen leidt. Total Design doet dat al sinds 1963, als een uniek creatief collectief. Met jong en ervaren talent uit verschillende disciplines. Strategen werken samen met developers en branding experts met storytellers, in een open playground, om gezamenlijk de doelstellingen van klanten te realiseren.

VERKOOP/ GELDIGHEID

De postzegels zijn, zolang de voorraad strekt, verkrijgbaar bij het postkantoor in de Bruna-winkels en via www.postnl.nl/bijzondere-postzegels. De postzegels zijn ook telefonisch te bestellen bij de klantenservice van Collect Club op telefoonnummer 088 - 868 99 00. De geldigheidstermijn is onbepaald.

WAARDE

Op deze postzegels staat waarde aanduiding 1, bedoeld voor post tot en met 20 gram

met een bestemming binnen Nederland.

TECHNISCHE
GEGEVENS

Postzegelformaat	30 x 40 mm
Velformaat	170 x 122 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	gegomd
Druktechniek	offset
Drukkleuren	cyaan, magenta, geel, zwart en oranje
Oplage	75.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 6 postzegels in 6 dezelfde ontwerpen
Ontwerp	Edwin van Praet en Claire Bedon (Total Design), Amsterdam
Drukkerij	Cartor Security Printers, Meaucé-La Loupe, Frankrijk
Artikelnummer	420561

COPYRIGHT

© 2022 Koninklijke PostNL BV

